

§ 34

Varhaiskasvatuspaikan myöntämisen perusteet 1.1.2021 alkaen

HEL 2020-007225 T 05 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti, että varhaiskasvatuspaikan myöntämisen periaatteet ovat 1.1.2021 alkaen seuraavat:

1. Huoltaja esittää hakemuksessa yhdestä kolmeen hakutoivetta varhaiskasvatuksen toimipaikkoihin. Toiveet huomioidaan järjestyksessä 1-3.
2. Lapselle myönnetään tarkoituksenmukainen paikka kotia lähellä olevaan varhaiskasvatuksen toimipaikkaan, huomioiden varhaiskasvatuksen toimipaikkojen paikkatilanne. Varhaiskasvatuspaikkaa myöntäessä otetaan huomioon varhaiskasvatuksen tarpeen alkamisajankohta. Hakemuksia käsitellessä varhaiskasvatuksen tarpeen alkamisajankohta huomioidaan kahden viikon jaksoissa noudattaen laissa säädettyä neljän kuukauden määräaika.
3. Mikäli varhaiskasvatuspaikkaan on enemmän hakijoita kuin paikkoja, käytetään seuraavia myöntämisen perusteita:
 1. Sisaruksille myönnetään paikka mahdollisuuksien mukaan samaan varhaiskasvatuksen toimipaikkaan. Esiopetusta, integroitua tai monivammaisten lasten erityisryhmiä ja kielikyöpyopetusta koskevat omat valintaperusteet ja -prosessit. Tämän vuoksi näihin ryhmiin sijoittuvan lapsen sisarukselle ei aina voida myöntää paikkaa samasta varhaiskasvatuksen toimipaikasta.
 2. Mikäli hakijoilla on sama aloittamispäivämäärä ja sisarusperiaate täyttyy, ratkaisee varhaiskasvatuspaikan etäisyys kotoa lyhimmän matkan mukaan. Lyhimmän matkan arvioinnissa huomioidaan perheen mahdollisten muiden lasten sijoittuminen muihin varhaiskasvatuksen toimipaikkoihin. Matkan arvioinnissa käytetään HSL:n reittioppaan mukaista lyhintä kävely tai julkisen liikenteen matkaa lapsen kotoa varhaiskasvatuksen toimipaikkaan.

Kasvun ja oppimisen tukea tarvitsevalle lapselle voidaan myöntää paikka tarvittaessa muuhun kuin lähimpään varhaiskasvatuksen toimipaikkaan. Tuen tarve osoitetaan tarvittaessa asiantuntijalausunnolla, joka laitetaan hakemukseen liitteeksi.

Mikäli varhaiskasvatuksen tarpeen alkamisajankohta ei ole ollut ennakoitavissa varhaiskasvatuslain 17 §:n 2 momentin mukaisissa tilanteissa, varhaiskasvatuspaikkaa on haettava niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään kaksi viikkoa ennen kuin lapsi tarvitsee paikan. Huoltaja esittää tällöin todistuksen siitä, että tarve johtuu työllistymisestä, opinnoista, koulutuksesta tai muutosta toiseen kuntaan työn tai opintojen takia.

Vuorohoitoon haettaessa pyydetään molemmilta samassa taloudessa asuvilta huoltajilta todistus vuorotyöstä hakemisen yhteydessä.

Mikäli perhe toivoo lapsen voimassa olevan varhaiskasvatuspaikan vaihtamista toiseen, sovelletaan samoja varhaiskasvatuspaikan myöntämisen perusteita kuin uusiin hakijoihin.

Päätös varhaiskasvatuspaikasta tehdään pääsääntöisesti viimeistään kuukautta ennen hoidon tarpeen alkamista. Mikäli myönnettyä paikkaa ei oteta vastaan, huoltajan tulee ilmoittaa siitä mahdollisimman pian ja viimeistään viikon kuluessa tiedon saamisesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto kumosi sosiaalilautakunnan 22.4.2008 § 123 tekemän päätöksen lasten päivähoidon sijoittamisesta.

Samat varhaiskasvatuksen myöntämisen perusteet koskevat myös ruotsinkielistä varhaiskasvatusta. Ne käsitellään kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisessä jaostossa.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Outi Kakkonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 26767
outi.kakkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tarve perusteiden uudistamiselle

Kaikille varhaiskasvatukseen oikeutetuille hakijoille tehdään päätös varhaiskasvatukseen. Asiakasohjauksessa huoltajalle kerrotaan varhaiskasvatuksen eri vaihtoehtoista, jotta huoltajan on mahdollista arvioida, mikä vaihtoehtoista vastaa heidän tarpeitaan. Kunnan tavoitteena on tarjota lähintä mahdollista vapaana olevaa varhaiskasvatuspaikkaa huoltajan toivomista varhaiskasvatuksen toimipaikoista.

Aiemmin varhaiskasvatuspaikan valintaperusteista on käytetty termiä sijoittamisen perusteet. Käytettyjä käsitteitä on haluttu yhtenäistää esiopetuksen ja perusopetuksen osalta. Muutoksen myötä varhaiskasvatuksen valintaperusteista käytetään nimeä varhaiskasvatuspaikan myöntämisen perusteet.

Varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyviä muutoksia on tapahtunut paljon sekä varhaiskasvatuksessa, organisaatiossa, lainsäädännössä että yhteiskunnassa. Nykyiset perusteet ovat sosiaalilautakunnan päättämät vuodelta 2008. 1.8.2018 voimaan tulleen varhaiskasvatuslain (540/2018) 5 §:n 1 momentin mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Varhaiskasvatuslain 6 §:n mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, jonka kotikuntalaisia (201/1994) tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on. Lisäksi 4 §:n mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Varhaiskasvatuspaikan myöntämisen prosessia ja -perusteita on kehitetty vastaamaan nykytilannetta. Varhaiskasvatuspaikan järjestämisprosessin kehittämistä on edistetty keväällä 2019 osana lean-hanketta. Nykytila on kuvattu ja sitä on arvioitu monesta eri näkökulmasta.

Asiakkaiden kuuleminen

Asiakkaita on kuultu osana varhaiskasvatuspaikan myöntämisen kehittämisprosessia asiakaskyselyillä, vanhempainilloissa ja toimialan järjestämissä tilaisuuksissa. Varhaiskasvatuspaikan järjestämisprosessista toivotaan läpinäkyvämpää sekä ketterämpää ja paikan myöntämisen perusteista selkeitä sekä tasa-arvoisia. Varhaiskasvatuksen järjestämisprosessi on näyttäytynyt asiakkaille pitkänä ja epätasa-arvoisena. Asiakkaat ovat kokeneet, että asiakasohjaus on ollut vaihtelevaa ja prosessin etenemisestä ei ole saanut riittävästi tietoa. Varhaiskasva-

tuspaikkojen määräytymistä ei ole koettu oikeudenmukaiseksi. Myös tietojärjestelmien joustamattomuus on koettu yhdeksi syyksi prosessin monimutkaisuuteen. Myöntämisen perusteiden ja prosessin uudistamisella pyritään vastaamaan näihin epäkohtiin.

Perusteiden uudistamisen tavoitteena on aikaansaada yksinkertainen, selkeä ja tasa-arvoinen prosessi asiakkaille. Uudistamisessa huomioidaan varhaiskasvatuspaikan järjestämisprosessin kokonaisvaltainen kehittäminen osana uuden asiakastietojärjestelmän käyttöönottoa. Uudistamisen yhteydessä viestinnän ja asiakasohjauksen yhtenäistämiseen kiinnitetään erityistä huomiota, jotta uusittu prosessi ja perusteet ovat yhdenvertaiset. Asiakaspalautteiden pohjalta prosessia ja paikan järjestämisen perusteita kuvataan selkeämmin. On myös Helsingin kaupunkistrategian mukaista kehittää asiakastytyväisyyttä ja positiivista asiakaskokemusta.

Asiointitietojärjestelmän kehittäminen

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialla on kehitteillä uusi oppijoiden asiointin tietojärjestelmä Asti. Tietojärjestelmän käyttöä pilotoidaan ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen osalta syksyllä 2020. Perusteiden uusiminen ollaan huomioitu oppijoiden asiointitietojärjestelmässä Astin kehittämisessä. Kun Asti otetaan käyttöön, tullaan hakemukset esittämään päättäjälle myöntämisen perusteiden mukaisesti.

Tarkennuksia perusteisiin

Tarkoituksen mukaista on pyrkiä myöntämään paikka mahdollisimman läheltä palvelun käyttäjiä. Sen vuoksi alkamisen ajankohtaan otetaan huomioon 2 viikon sisällä olevat hakemukset. Ne käsitellään yhtä aikaa siten, että kuun 1.-15. ja 16.-31. päivän hakijat käsitellään samaan aikaan. Kaikki hakemukset käsitellään viimeistään 4 kuukauden lakisääteisyysyden mukaan. Ainoastaan silloin kun hakijoiden välillä ei ole muita erottavia tekijöitä, huomioidaan aloittamispäivämäärä myönnettäessä vapaata varhaiskasvatuspaikkaa.

Jos hakijoiden välillä ei ole erottavia tekijöitä, kun kaikki varhaiskasvatuspaikan myöntämisen perusteet on huomioitu, voidaan päätös tehdä lapsen edun mukaisesti huomioiden lapsikohtaiset syyt.

Helsingin seudun joukkoliikenne on usean joukkoliikennemuodon muodostama kokonaisuus. Joukkoliikenteen suunnitteluohje HSL-liikenteessä (2016) perustuu mahdollisuuksien mukaan vakiominuuttiin aikatauluihin, joissa samat lähtöminuutit toistuvat tunnista toiseen. Lähtökohta ajanlaskentaan otetaan maanantain arki- aamusta klo. 7.30. Matkustajan näkökulmasta varsinaisen liikennetarjonnan palvelutason

lisäksi keskeisenä tekijänä on matkaketjun toimivuus eli vaihtojen onnistuminen. Matkan arvioinnissa käytetään HSL:n reittioppaan mukaisista lyhintä kävely tai julkisen liikenteen matkaa lapsen kotoa varhaiskasvatuksen toimipaikkaan. Päätätjä hakee tiedot HSL:n reittioppaasta joka ilmoittaa lyhimmän matkan HSL:n määräysten mukaisesti. Lyhimmän matkan arvioinnissa huomioidaan perheen mahdollisten muiden lasten sijoittuminen muihin varhaiskasvatuksen toimipaikkoihin.

Arviointi ja seuranta

Uusien varhaiskasvatuspaikan myöntämisen perusteita ja koko varhaiskasvatukseen hakeutumisen prosessia seurataan sekä arvioidaan säännöllisesti. Uusien perusteiden lisäksi prosessia uudistetaan ja kehitetään kokonaisvaltaisesti. Mittaamista ja seuranta tehdään siitä, kuinka moni saa paikan huoltajien toivomista vaihtoehdoista sekä kaksi kertaa vuodessa siitä minkälaisilla matka-ajoilla huoltajien siirtymät kotoa varhaiskasvatuksen toimipaikkaan toteutuvat. Asiakasohjaukseen ja –palveluun, tietojärjestelmä uudistuksiin sekä viestintään perusteiden suhteen tullaan kiinnittämään erityistä huomiota.

Lapsivaikutukset

Varhaiskasvatuslain 4 §:n mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Varhaiskasvatusta on pyrittävä järjestämään lähellä palvelun käyttäjiä. Varhaiskasvatuspaikan myöntämisessä huomioidaan lapsen opinpolun jatkuminen varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja perusopetukseen sekä lähipäiväkoti- ja lähikouluperiaate mahdollisimman hyvin. Varhaiskasvatuspaikan myöntämisessä tulee turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä sekä monipuolisia kokemuksia vertaisryhmässä toimimisesta.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Outi Kakkonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 26767
outi.kakkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta